

Utrikeshandel med varor 2009

HA0201

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	4
A.11 Statistik användning	4
A.12 Uppläggning och genomförande	5
A.13 Internationell rapportering	5
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	6
B Kvalitetsdeklaration	6
B.0 Inledning	6
B.1 Innehåll	6
1.1 Statistiska målstorheter	6
1.1.1 Objekt och population	6
1.1.2 Variabler	6
1.1.3 Statistiska mått	6
1.1.4 Redovisningsgrupper	7
1.1.5 Referenstider	7
1.2 Fullständighet	7
B.2 Tillförlitlighet	7
2.1 Tillförlitlighet totalt	7
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Svarsbortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7

2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	9
B.3	<i>Aktualitet</i>	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	9
3.3	Punktlighet	9
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	10
4.1	Jämförbarhet över tiden	10
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	10
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	10
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	10
5.1	Spridningsformer	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	11
5.4	Tillgång till primärmaterial	11
5.5	Upplysningstjänster	11

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Handel med varor och tjänster

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Utrikeshandel

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard____55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, ES/UI
Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Christian Surtin
Telefon: 08-506 946 86
Telefax: 08-506 945 71
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån, ES/UI
<i>Postadress:</i>	Box 24 300, 104 51 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100
<i>Kontaktperson:</i>	Christian Surtin
<i>Telefon:</i>	08-506 946 86
<i>Telefax</i>	08-506 945 71
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2004:23) om uppgifter till statistik avseende Sveriges handel med EU:s medlemsländer (Intrastat).

Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2005:3) om uppgifter till statistik över vissa särskilda förflyttningar av varor.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För hantering av sekretesskydd vid publicering tillämpas s.k. passiv sekretessbevakning. Denna innebär att SCB prövar inskränkt publicering av detaljerade varu- och landuppgifter först efter att ett företag själv har begärt detta. Tillämpningsregeln vid prövning av sekretess innebär att uppgifter publiceras om den består av minst tre (3) företag och inget av dessa svarar för mer än 50 procent av redovisat total värde.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter saknas.

A.9 EU-reglering

Statistiken om varuhandel med EU:s medlemsländer samt med övriga länder är reglerad genom följande av EU:s förordningar (och ändringar till dessa):

Intrastat

Europaparlamentet och Rådets förordning (EG) nr 638/2004.

Europaparlamentet och Rådets förordning (EG) nr 222/2009 (om ändring av förordning (EG) nr 638/2004).

Kommissionens förordning (EEG) nr 1982/2004.

Extrastat
Rådets förordning (EG) nr 471/2009.
Kommissionens förordning (EEG) nr 1917/2000.

Nomenklaturer:

Varor
Rådets förordning om etablerandet av en varunomenklatur (EG) nr 2658/87:
Kombinerade nomenklaturen (KN).
Kommissionens förordning (EG) nr 1031/2008: om ändringar av KN-koder.
Meddelanden och upplysningar: uppförandekod för den kombinerade nomenklaturen.
Meddelanden och upplysningar: förklarande anmärkningar till den kombinerade nomenklaturen.

Länder
Kommissionens förordning (EG) nr 1833/2006 om en nomenklatur för länder och regioner.

A.10 Syfte och historik

Statistiken syftar till att belysa Sveriges utrikeshandel med varor och länder. Sveriges medlemskap i EU har medfört att SCB infört helt nya system jämfört med åren före 1995 för att kunna publicera uppgifter över utrikeshandeln fr.o.m. januari 1995. T.o.m. 1994 har statistiken helt kunnat baseras på de uppgifter företagen lämnat till Tullverket vid all export och import av varor. För att kunna redovisa statistik med samma omfattning som tidigare måste fr.o.m. 1995 uppgifter om EU-handeln inhämtas genom en särskild undersökning benämnd Intrastat. Intrastatundersökningen finns i samtliga EU-länder.

A.11 Statistikanvändning

Finans- och näringsdepartementen samt Riksbanken för bedömningar, prognoser och beslut inom ekonomisk politik och näringspolitik.

Kommerskollegium, Tullverket, Jordbruksverket, Livsmedelsverket för förhandlingar och utredningar på handelspolitikens område.

SCB som underlag för nationalräkenskaperna, för rapportering till EU:s statistiska organ Eurostat och andra internationella organ.

Konjunkturinstitutet, bankers och finansinstitutens analysenheter, näringslivets organisationer för bedömningar av samhällets ekonomiska utveckling och prognoser om denna.

Exportrådet, svenska och utländska företag, utländska ambassaders handelsrepresentationer som underlag för bedömning av marknadsanalyser och marknadsundersökningar.

Massmedia för nyhetsbevakning och som underlag för artiklar om utvecklingen av svensk utrikeshandel.

Forskare och utbildningsväsendet (universitet, högskolor etc.).

A.12 Uppläggnings och genomförande

Varuhandel med länder utanför EU (Extrastat)

För företag som exporterar till och importerar varor från länder utanför EU (3:e land) hämtas uppgifter ur de exportanmälningar och importdeklarationer som företagen lämnar till Tullverket i samband med ut- och införsel av varor. År 2008 utgjorde Extrastathandeln ca 40 procent av det totala exportvärdet och ca 30 procent av det totala importvärdet.

Varuhandel med EU-länder (Intrastat)

Intrastat är utformad av EU:s statistikorgan Eurostat. Det är en cut- off-undersökning där de allra minsta företagen inte ingår i datainsamlingen. Intrastatundersökningen avser företag som har en årlig varuutförsel till EU om minst 4 500 000 kronor eller varuinförsel från övriga EU-länder om minst 4 500 000 kronor. Intrastatuppgifterna insamlas månadsvis med pappersblankett eller med e-post genom den EU-gemensamma programvara IDEP. De uppgifter företagen lämnar är redovisade på varor (med samma KN-nomenklatur som vid handel utanför EU) och EU-land. Undertäckning och svarsbortfall för företag korrigeras löpande genom olika statistiska metoder där företagets momsredovisning används som hjälpinformation. Uppgifterna från företagets momsdeklaration tjänar också som grund för uppgiftsskyldighet i undersökningen. Den kompletterande uppgiften omfattar endast totala värdet av varuleveranser till och från EU varje månad. SCB fördelar dessa kompletterande uppgifter för varje EU-land och på mer aggregerade varugrupper enligt KN, SITC och SPIN. Denna bortfallskomplettering utgjorde under 2008 ca 3 procent av det totala exportvärdet och ca 4 procent av det totala importvärdet.

Redovisning efter länder

Sveriges medlemskap i EU har förändrat redovisningen om uppgiften handelspartner. Tidigare landredovisning t.o.m. 1994 har vid import alltid avsett land efter varans ursprung. Den del av importen som fr.o.m. 1995 införs från annat EU-land har endast uppgift om avsändande medlemsland och anger ej ursprungsland för varan. Det betyder att Sveriges import från EU inte kan redovisas efter om varan har ursprung i annat EU-land eller kommer från 3:e land.

Saknaden av uppgift om ursprungsland påverkar hur landfördelad import kan redovisas. Den totala importen med fördelning efter länder redovisas alltså därför efter avsändningsland. Uppgifter över varuexporten fördelad efter land är emellertid oförändrad jämfört med tidigare redovisning.

A.13 Internationell rapportering

Se A9 och A11.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Förenklingar för mindre företag genom t.ex. ökade bortfallskompletteringar är hela tiden föremål för utredning.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistiken syftar till att belysa Sveriges utrikeshandel med varor och länder. Undersökningen är uppdelad i två statistiksystem:

- 1) Varuhandel med länder utanför EU (Extrastat). Totalundersökning baserad på Tullverkets insamling av tulldeklarationer.
- 2) Varuhandel med EU-länder (Intrastat). Cut-off undersökning. Företag med årlig handel överstigande tröskelvärdet 4 500 000 kr för leveranser till EU och 4 500 000 kronor för leveranser från EU är uppgiftsskyldiga. Uppgiftsskyldigheten grundas på uppgifter om EG-handel i skattedeklarationen.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Månatlig import av varor: Införsel av varor från utlandet
Månatlig export av varor: Utförsel av varor till utlandet

1.1.1 Objekt och population

Objekt är importerade och exporterade varor per referensmånad. Population är alla varor som förs in eller ut ur landet. Undantag är dock de varor som endast transporteras genom landet destinerade till annat land (transitvaror). Med vara avses lös egendom inklusive elektrisk ström. För att mäta storleken av objekten insamlas varuuppgifterna från företag med handel av varor med andra länder.

1.1.2 Variabler

Statistisk varukod enligt KN8, partnerland (export: bestämmelseland, import: avsändningsland/ursprungsland), transaktionstyp, nettovikt, annan kvantitet än vikt för vissa varor, statistiskt varuvärde (export värderat fob; import värderat cif).

1.1.3 Statistiska mått

Summa värden per vara och land, total export och import samt handelsnetto

(export minus import) för vald referensmånad.
Volym- och prisindex fördelat på varugrupper per kvartal.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Varufördelning enligt 2, 4, 6 och 8-siffernivån av den Kombinerade Nomenklaturen (KN); enligt 1, 2 och 3-siffernivån av SITCrev4 (Standard International Trade Classification); enligt 1, 2, 3, 4 och 5-siffernivån av SPIN 2007 (Standard för svensk produktindelning efter näringsgren).
Avsändnings- och ursprungsland för importen och bestämmelseland för exporten samt grupper av dessa.

1.1.5 Referenstider

Uppgifter insamlas per kalendermånad löpande.

1.2 Fullständighet

SCB:s system bygger i första hand på EU:s förordningar. Marknadens krav är inte alltid identisk med förordningarnas (ingen insamling av ursprungsland, ingen publicering av transaktionstyp).

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

God vad avser värdet på total export och import.
Differensen mellan publicerad månadsbaserad makrostatistik (Snabbstatistik) och publicerad detaljstatistik bör inte överstiga ± 1000 miljoner kronor för importen eller exporten vid första publiceringstillfället.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhet om hur små företags varuhandel (under tröskelvärdet för uppgiftsskyldighet) är fördelad på varor och länder inom EU. Detta kan orsaka lägre tillförlitlighet för redovisade uppgifter per vara och land. Viss osäkerhet finns även för tillförlitligheten i varuklassificeringen.

2.2.1 Urval

För EU-handel samlas detaljerade varu- och landuppgifter in från företag som har en handel som överstiger tröskelvärdet 4 500 000 kronor för utförsel till EU och 4 500 000 för införsel från EU per år; Intrastat är en cut-off undersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Populationsramen avser de varor som Sverige importerar från eller exporterar till andra länder. Då det gäller varuhandel med länder utanför EU (Extrastat) görs en totalinsamling. För varuhandel inom EU (Intrastat) insamlas endast de

största företagen (97 % av total utförsel till EU och 95 % av total införsel från EU) och ett tröskelvärde om 4 500 000 kronor för utförsel till EU och 4 500 000 kronor för införsel från EU tillämpas.

2.2.3 Mätning

Uppgifter om handel med länder utanför EU erhålls genom att statistiskt bearbeta av tullverket insamlade administrativa exportanmälningar och importdeklarationer. För Intrastatundersökningen (varuhandel med EU-länder) insamlas uppgifterna fr.o.m. januari 1999 direkt av SCB. Mätfel uppträder i viss utsträckning, och då framför allt då respondenten skall ange nettovikt eller annan kvantitet, där förekomst av höftning eller konstruerade siffror ibland kan vara fallet. Företagens osäkerhet att klassa varor till rätt varukod föranleder att anta att en viss procent utgörs av felklassificerade varor. Dessutom förekommer vissa systematiska och periodiska fel i rapporteringen på grund av tolkningsfel och bristande resurser hos uppgiftslämnaren.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfallet vid första publiceringstillfället för införsel från EU var 4 procent i värde och 15 procent i antal företag under 2008. Svartsbortfallet för utförsel till EU var 2 procent i värde samt 10 procent i antal företag 2008. Svartsbortfallet skattas med hjälp av momsuppgifter och med prognosmetoden Exponential Smoothing.

Först skattas företagens totala månadshandel med varor. Därefter fördelas skattningarna på varor och länder, där företagshistorik och homogenitet i varuhandelsstruktur utnyttjas.

2.2.5 Bearbetning

Ca 35 procent av uppgiftslämnarna i Intrastatundersökningen (enligt Intrastatregistret) rapporterar via pappersblankett. Framöver kommer dock en betydligt mindre andel rapportera via pappersblankett, och istället övergå till rapportering via e-post med hjälp av programvaran IDEP (Intrastat Data Entry Package), webbblankett eller till andra typer av elektroniskt uppgiftslämnande. Under 2008 var ca 1,9 procent av de inrapporterade utförselposterna behäftade med någon typ av fel. Motsvarande siffra för införselposterna var ca 3,1 procent. Dessa fel minskar med tiden i takt med en ökad användning av elektroniskt media. I IDEP och webbblankett, liksom i EDI (Electronic Data Interchange), görs maskinella kontroller innan data kommer till SCB. De valideringsfel som hamnar i en särskild feltabell rättas upp maskinellt och manuellt.

Granskningen av Intrastatuppgifter delas upp i följande steg:

- 1) Kontroll av svartsbortfall
- 2) Automatisk imputering
- 3) Valideringsgranskning
- 4) Företagsgranskning
- 5) Prisgranskning/mikrogranskning
- 6) Makrogranskning
- 7) Momsgranskning
- 8) Publicerings- och bortfallskörning (kompensation för bortfall och handel)

under tröskelvärde) samt omräkning från fakturavärde till statistiskt värde)

9) Publiceringsgranskning

10) Publicering och leveranser

2.2.6 Modellantaganden

För att kompensera för bortfallet används fem alternativa imputeringsmetoder:

1. Framskrivning utan säsongskomponent
2. Framskrivning med säsongskomponent
3. Skattning med momsvärden
4. Manuell imputering
5. Genomsnittliga totala företagsvärden med säsongskomponent

För att skatta handeln under tröskelvärdena används två alternativa imputeringsmetoder:

1. Skattning med momsvärden
2. Genomsnittliga totala företagsvärden utan säsongskomponent

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgifter insamlas per kalendermånad löpande. (kvartal, halvår och år).
Undersökningsfrekvensen avser periodiciteten i statistikens referenstid.

3.2 Framställningstid

Ca 25 dagar efter referensmånad för snabbstatistik (total export, import och handelsnetto). Ca 56 dagar efter referensmånad för detaljerade vara/landuppgifter. Ca 65 dagar efter referenskvartalet för volym- och prisindex fördelat på varugrupper.

3.3 Punktlighet

Avvikelse kan i sällsynta fall förekomma.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Omläggningen av statistiken från 1995 innebär att betydande svårigheter föreligger att jämföra resultaten med uppgifter före detta år. Från och med 1998 blev företagen ombudade att i Intrastat rapportera in fakturerat värde istället för statistiskt värde. Det kan därför hända att viss osäkerhet har funnits bland företagen under 1998, och att man i vissa fall då fortfarande felaktigt rapporterat in statistiskt värde istället för fakturerat värde. Fr.o.m. maj 2004 tillkom 10 nya medlemsländer i EU, och fr.o.m. januari 2007 tillkom 2 nya medlemsländer i EU. Handeln med dessa länder insamlas således numera genom Intrastatsystemet istället för som tidigare via Extrastatsystemet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Samstämmighet med FN:s och EU:s standarder. Statistiksystemet Intrastat tillämpas i alla EU-länder.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Företagens momsdeklarationer om EG-handel används som skattning för bortfall av Intrastatuppgifter och även för avstämning av inlämnade Intrastatuppgifter.

Statistik över industriproduktionen i Sverige är fördelad enligt samma varunomenklatur (KN8) som utrikeshandelsstatistiken, vilket möjliggör sammanvändbarhet av export-, import- och produktionsuppgifter på varunivå.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Pressmeddelanden, Publikationer, Sveriges Statistiska Databaser och Internet

5.2 Presentation

Statistiska meddelanden (SM):

HA22 Utrikeshandel. Export och Import fördelade på varor och länder, kvartal

HA23 Utrikeshandel, Volymindex, kvartal

Sveriges Statistiska Databaser (SSD):

Utrikeshandel, totalt inklusive snabbstatistik, månad

Utrikeshandel, KN fördelad på länder, månad

Utrikeshandel, varugrupper SITC fördelad på länder, månad

Utrikeshandel, varugrupper SPIN fördelad på länder, månad

Utrikeshandel, volymindex SITC, kvartal

Internet:

Statistiska centralbyråns hemsida (www.scb.se)

Pressmeddelanden, månad och kvartal

Statistiska Meddelanden, kvartal

Tabeller&diagram

Export, import och handelsnetto, månad

Export och import fördelade på världsdelar, månad

Export och import av varor fördelade på länder

Export och import för viktiga varuområden enligt SITC, månad

Export och import för stora handelspartner, månad

Export och import för stora varugrupper enligt SPIN, månad

5.3 Dokumentation

Europeiska Kommissionen (Eurostat):

- Statistics on the trading of goods – User guide
- European external trade statistics in the light of international recommendations

FN: International Merchandise Trade Statistics

- Concepts and Definitions
- Compilers Manual

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterialet lagras i PC-miljö. Specialbearbetningar av primärmaterialet kan på uppdragsbasis genomföras enligt användarens önskemål.

5.5 Upplysningstjänster

Programmet för utrikeshandel har egen upplysningstjänst som erbjuder allmän information samt uppdragsverksamhet. E-post: utrikeshandel@scb.se och Telefon 08/506 949 72. Dessutom finns en jourfunktion avseende Intrastat ärenden/upplysningar. E-post: intrastat@scb.se och telefon 08/545 831 42.

Därutöver kan viss allmän information om Intrastatsystemet (bl.a. uppgifter om nomenklaturen) inhämtas från www.intrastat.scb.se.